

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Viite Oikeusministeriön sähköpostitse 18.5.2016 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle toimittama lausuntopyyntö OM 32/41/2016

LAUSUNTOPYYNTÖ OSAKEYHTIÖLAIN MUUTOSTARVEARVIOMUISTIOSTA

Oikeusministeriö on pyytänyt Etelä-Suomen aluehallintovirastolta lausuntoa otsikkoasiassa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualue esittää asiassa seuraavan lausunnon.

Osakeyhtiölain muutostarvearviomuistiossa on esitetty, että uuden yksityisen osakeyhtiön kaikilla osakkailla tulisi olla oikeus tutustua yhtiön kirjanpitoon ja asiakirjoihin, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

Aluehallintovirastoissa käsitellään muun muassa osakeyhtiölain (624/2006) 7 luvun mukaisia erityisen tarkastuksen hakemuksia. Erityisen tarkastuksen hakemuksissa on hyvin usein kyse vähemmistöosakkaiden tiedonsaannin ongelmista. Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää erittäin kannatettavana ehdotusta osakkaiden tiedonsaanti-oikeuden parantamiseksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo kuitenkin, että ehdotettu tiedoksisaantioikeutta koskeva pykälä tulisi muotoilla niin, että asiassa noudatettava menettely säädetään yksiselitteisesti, jotta mahdollisilta tulkintaepäselvyyksiltä vältytään. Säädösten pitää suojata osakkeenomistajien todellista tiedontarvetta, mutta myös yritystoiminnan ja yritysten työrauhan turvaaminen edellyttää, että tiedonsaantioikeus on sillä tavalla selvästi määritelty, ettei tiedonsaantioikeutta voi käyttää kiusanteon keinona.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että tiedonsaantioikeutta koskevaan pykälään tulisi ottaa selkeät määräykset esimerkiksi siitä, kuinka usein osakkaalla on oikeus tutustua yhtiön kirjanpitoon ja asiakirjoihin, miten pyyntö yhtiölle tulee esittää, kenelle pyyntö tulee esittää, missä ajassa osakkaalle pitää varata tilaisuus tutustua

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

yhtiön kirjanpitoon ja asiakirjoihin sekä siitä, onko osakkaalla oikeus saada asiakirjoista jäljennökset maksutta tai kohtuullista maksua vastaan vaiko vain tutustua niihin esimerkiksi yhtiön kotipaikkakunnalla tai yhtiön yhtiöjärjestyksessä määritellyssä muussa paikassa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo myös, että osakeyhtiölaissa tulisi määritellä selkeästi, miten tiedonsaantioikeuden käyttöä voidaan yhtiöjärjestyksessä rajata. Uusien osakeyhtiöiden mahdollisesti hyvinkin kirjavista ja tulkinnanvaraisista yhtiöjärjestyksistä aiheutuisi todennäköisesti huomattavan paljon riitaisuuksia.

Arviomuistiossa mainitaan myös, että myöhemmin voidaan erikseen arvioida, onko tarpeen laajentaa osakkaan lakiin perustuvaa tiedonsaantioikeutta myös vanhoissa yksityisissä osakeyhtiöissä ja listaamattomissa julkisissa osakeyhtiöissä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää epäsuotavana sitä, että periaatteellisesti niin tärkeä asia kuin osakkaan tiedonsaantioikeus vaihtelisi osakeyhtiön perustamisajankohdan mukaan. Osakkaiden tiedonsaantioikeuden vaihtelevuus osakeyhtiön perustamisajankohdan perusteella olisi omiaan luomaan sekaannusta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää myös mahdollisena, että tiedonsaantioikeuden erot voivat olla esteenä uusien osakeyhtiöiden perustamiselle. On mahdollista, että esimerkiksi uuden osakeyhtiön perustamisen sijaan otettaisiin käyttöön jo perustettuja niin sanottuja pöytälaatikkoyhtiöitä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että tiedonsaantioikeuden laajentamisesta tulisi säätää koskemaan vanhoja osakeyhtiöitä samassa yhteydessä. Tiedoksisaantioikeus voitaisiin toteuttaa esimerkiksi siten, että vanhoissa yhtiöissä tiedoksisaantioikeus koskisi lain voimaantulon jälkeen syntyneitä aineistoja.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ehdottaa myös, että osakkaan tiedonsaantioikeudesta säädettäessä harkittaisiin myös sitä, onko tarpeen täsmentää osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:n 3 momentin säännöstä erityisen tarkastuksen määräämisen painavista syistä. Etelä-Suomen aluehallintoviraston näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista säätää siitä, mikä merkitys osakkeenomistajan osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:n mukaisen kyselyoikeuden tai ehdotuksen mukaisen tietoihin tutustumisen mahdollisella käyttämättä jättämisellä on painavien syiden olemassaoloa arvioitaessa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto ehdottaa, että kyselyoikeuden tai tiedonsaantioikeuden käyttäminen säädettäisiin erityisen tarkastuksen hakemisen edellytykseksi.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston kokemuksen mukaan osa erityisen tarkastuksen hakijoista ei ole edes yrittänyt käyttää osakeyhtiölaissa nykyisin olevaa 5 luvun 25 §:ssä säädettyä osakkeenomistajan kyselyoikeutta ennen erityisen tarkastuksen vaatimista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ehdottaa myös, että vastaava osakkeenomistajien tiedonsaantioikeus säädettäisiin koskemaan myös asunto-osakeyhtiöitä. Etelä-Suomen aluehallintoviraston kokemuksen mukaan tiedonsaannin ongelmat ovat asunto-osakeyhtiöissä yleisempiä kuin osakeyhtiöissä. Asunto-osakeyhtiöissä tulee ottaa huomioon yhtiöiden luonne eli erityisesti se, että asunto-osakeyhtiöiden asiakirjoihin saattaa sisältyä toisten osakkeenomistajien yksityisiä tai arkaluonteisia tietoja kuten

esimerkiksi osakkeenomistajien terveystietoja. Etelä-Suomen aluehallintovirasto ehdottaa, että mikäli asunto-osakeyhtiölaissa säädetään osakkaiden tiedonsaantioikeudesta, säädöksessä rajataan arkaluontoisia tietoja sisältävät asiakirjat tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle.

Johtaja

Satu Koskela

Yksikön päällikkö,
ylitarkastaja

Päivi Kemppe